

Motion till riksdagen 2025/26:2498

av **Jesper Skalberg Karlsson (M)**

Bullerservitut

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga tydligare lagstiftning för att skapa bättre samexistens mellan civilsamhället och Försvarsmakten i bullerutsatta områden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige står inför en omfattande utbyggnad av Försvarsmakten. Det är nödvändigt för att stärka vår försvarsförmåga och möta det försämrade säkerhetsläget i vår omvärld. Utvecklingen innebär dock att fler människor kommer att bo och leva i närheten av militära skjutfält och övningsplatser vilket ställer krav på att civila och militära intressen kan samexistera på ett långsiktigt och förtroendefullt sätt.

I dag ser vi en växande problematik där Försvarsmakten i allt större utsträckning överklagar bygglovsansökningar från fastighetsägare i sina närbelägna, bullerutsatta områden. Bakgrunden är ofta en oro för framtida juridiska processer som kan begränsa Försvarsmaktens operativa verksamhet. För de boende skapar detta osäkerhet och frustration, trots att de i regel accepterar bullret och har förståelse för verksamhetens betydelse för rikets säkerhet.

Det är inte ett hot mot Sveriges säkerhet att en familj vill bygga en veranda, uteplats eller mindre tillbyggnad vid sitt hus nära ett skjutfält. Tvärtom bidrar en fungerande samexistens till att upprätthålla acceptansen för den militära verksamheten och därmed

också till försvarsviljan i hela samhället. Försvarsmakten behöver långsiktiga och tydliga regler som skyddar deras operativa förmåga, och fastighetsägare behöver rättssäkra och förutsägbara processer.

För att åstadkomma detta kan flera lagändringar övervägas. En möjlighet är att införa så kallade bullerservitut kopplade till bygglov, där fastighetsägare ges möjlighet att i samband med bygglovsansökan ingå bindande avtal med Försvarsmakten och därmed avstå från rätten att framföra bullerrelaterade klagomål. På så sätt stärks Försvarsmaktens juridiska skydd samtidigt som fastighetsägaren får en klar och tydlig förutsättning för att bygga.

En annan väg framåt kan vara att införa en zonindelning kring militära anläggningar, med nationella riktlinjer som anger vilka typer av byggnationer som inte påverkar bullerstatusen i området och därför inte bör hindras. Ytterligare en möjlighet är att förtydliga lagstiftningen kring försvarsbuller genom att komplettera miljöbalken eller plan- och bygglagen med undantag som klargör att buller från försvarsanläggningar inom definierade zoner inte ska utgöra grund för skadestånd eller klagomål, så länge bullernivåerna ligger inom förväntade nivåer.

Syftet med sådana förändringar är inte att ge den ena parten företräde framför den andra, utan att skapa en rättslig ram som både skyddar Försvarsmaktens operativa handlingsfrihet och ger människor rimliga möjligheter att utveckla sina fastigheter. En tydligare och modernare ordning minskar osäkerheten för båda parter, bidrar till färre konflikter och stärker acceptansen för militär närvaro i lokalsamhället.

Försvarsmaktens resurser ska användas till att försvara Sverige, inte till utdragna bygglovsprocesser. Genom lagändringar som värnar både rikets säkerhet och människors vardag kan vi bygga ett samhälle som är starkare, tryggare och mer sammanhållet. Detta bör ges regeringen till känna.

Jesper Skalberg Karlsson (M)